

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/73/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121575990
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121575990.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej J. U., narodenej XX. N. XXXX, U., Ku D. XX/XX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Malcho, s.r.o., Stankovany 549, IČO: 55962165, o zaplatenie 455,92 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice sp. zn. K2-45Csp/64/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. decembra 2023 č. k. 5CoCsp/102/2022-242, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II, v súčasnosti Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. septembra 2022 č. k. 45Csp/64/2022-156 rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol (I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (II.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver s číslom 66080039445000 (ďalej len „Zmluva“), t.j. XX. augusta XXXX (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), písm. b) a písm. d), § 9 ods. 1 a 2, § 7 ods. 1, 2, 15 a 16, § 11 ods. 2 a § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a znení účinnom ku dňu uzavretiu Zmluvy, X. (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že Zmluva z XX. augusta XXXX obsahovala základné údaje týkajúce sa pomerov spotrebiteľky, a to v prvej časti Zmluvy, kde veriteľ zisťoval jej rodinný stav, bytové podmienky, príjem, resp. príjem partnera. Súd prvej inštancie tieto nevyhodnotil ako dostatočné a súladné s požiadavkami kladenými na veriteľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade,

informácie poskytnuté žalovanou pri uzavretí Zmluvy, a ktoré sú obsahom Zmluvy, nemohli postačovať na riadnu analýzu jej úverovej schopnosti a pôvodný veriteľ takýmto spôsobom porušil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Žalobkyňa v reakcii na námietky žalovanej vo veci neskúmania jej bonity, vo vyjadrení z 22. februára 2022 uviedla, že vzhľadom na údaje uvedené v Zmluve, pôvodný veriteľ overil schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver a výsledkom bol jednoznačný záver o jej platobnej schopnosti splácať poskytnutý úver. Žalobkyňa ničím právne významným nepreukázala splnenie podmienky v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a na pojednávanie 13. septembra 2022 sa bez ospravedlnenia nedostavila. Takúto obranu zo strany žalobkyne súd prvej inštancie nepovažoval za dostatočnú, následkom toho v zmysle § 11 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. nemohol pôvodný veriteľ požadovať od spotrebiteľky jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Pôvodný veriteľ zjavne neskúmal bežné výdavky žalovanej, prípadné ďalšie úverové zaťaženie, existenciu vyživovacej povinnosti, a pod., a takto nemohol riadne analyzovať schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver. Zo samotnej Zmluvy a k nej pripojených listín bolo súdu prvej inštancie zrejmé, že posúdenie bonity žalovanej nespĺňalo ani minimálne štandard. Bez zistenia, overenia a zohľadnenia príjmov a výdavkov právny predchodca žalobkyne nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovanej. Iba ich vzájomným porovnaním mohol veriteľ vyhodnotiť, či bola spotrebiteľka dostatočne solventná a v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvárala) bude schopná plniť svoje záväzky. Vzhľadom na konštatované porušenie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a následok predpokladaný v ustanovení § 11 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. súd prvej inštancie uviedol, že neboli splnené podmienky na postúpenie pohľadávky v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. V danom prípade žalobkyňa spolu so žalobou súdu prvej inštancie predložila aj Zmluvu o postúpení pohľadávok č. B1/2021 zo 14. júla 2021, v zmysle ktorej pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku, ktorá bola predmetom tohto konania, na žalobkyňu. Pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere mali byť pritom naplnené podmienky v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., tzn. že išlo o postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver, a súčasne sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V prípade žalobkyne bolo súdu prvej inštancie známe z registra vedeného Národnou bankou Slovenska, že sa jedná o subjekt, ktorý disponuje povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu, a teda prvá podmienka v zmysle § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. bola splnená. Čo sa týkalo druhej podmienky podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., táto nebola splnená, nakoľko pre porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť, a preto nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky evidovanej voči žalovanej (obdobne v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. mája 2022 so sp. zn. 1CoCsp/8/2022). Súd prvej inštancie v ďalšom skúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie a dospel k záveru, že vzhľadom na nepreukázanie platného postúpenia pohľadávky voči žalovanej na žalobkyňu, nebola v konaní preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobkyne a žalobu bolo treba zamietnuť v celom rozsahu. Súd prvej inštancie sa osobitne zaoberal posledným podaním zo strany žalovanej zo 07. septembra 2022, ktorým oznámila vykonanie úhrady vo výške 212,19 eura. Vzhľadom však na skutočnosť, že z predloženého výpisu z histórie transakcií nebolo možné overiť, či táto úhrada bola realizovaná v prospech žalobkyne, resp. žalobkyňa neučinila procesný návrh na späťvzatie žaloby v dotknutej časti (na pojednávaní 13. septembra 2022 nebola prítomná), neboli splnené podmienky na zastavenie konania v predmetnej časti podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súd prvej inštancie považoval za rozhodujúci argument žalovanej o neskúmaní jej bonity a porušení povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom námietky ohľadom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj vzhľadom na skutočnosť, že si v konaní žalobkyňa uplatnila len nárok na vrátenie nesplateného istiny úveru, už súd nepovažoval za potrebné skúmať, resp. osobitne zdôvodňovať. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. decembra 2023 č. k. 5CoCsp/102/2022-242 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (I.) a žalovanej priznal nárok

na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (II.). Svoje rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a) CSP spočíval v tom, že neboli splnené procesné podmienky. Žalobkyňa nesplnenie procesných podmienok videla v tom, že vo veci bol vydaný platobný rozkaz, voči ktorému bol podaný odpor neoprávnenou osobou a platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a skutočnosť, že súd vo veci konal a rozhodol považovala za porušenie práva na spravodlivý proces. Základný problém spočíval v tom, že odpor proti platobnému rozkazu podala právna zástupkyňa žalovanej na základe priloženého poverenia z 01. februára 2021 udeleného v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2014 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) JUDr. D., advokát so sídlom E.. Poverenie bolo udelené na prijímanie, podávanie a autorizovanie všetkých podaní v elektronickej schránke JUDr. E. bez obmedzenia. Poverenie vydané 01. februára 2021 JUDr. E. ako zastúpeným, JUDr. D. ako oprávnenej, vo svojej podstate bolo splnomocnenie rovnakého druhu, ako keď advokát splnomocní svojho koncipienta či iného administratívneho zamestnanca na čisto administratívne úkony, ako je preberanie a otváranie poštových zásielok či ukladanie listinných podaní advokáta do poštových obálok. Z obsahu týchto úkonov bolo zrejmé, že ide o úkony skôr administratívno-technické a ide o prirodzený organizačný postup advokáta na výkon advokácie v elektronickej dobe. Ústavný súd SR v náleze III. ÚS 269/2022 namietol, že výklad najvyššieho súdu v rozhodnutí so sp. zn. 6Cdo/36/2020 z 27. januára 2022 je popretím toho, že elektronická doba sa má spájať s uľahčením komunikačných procesov. Ide o výklad, ktorý formalistickou redukciou popiera nielen dobu, no predovšetkým skutočnú vôľu a so zákonom súladnú vôľu sťažovateľa dať sa pri podaní dovolania zastúpiť advokátom a skutočnú vôľu advokáta v mene sťažovateľa podať dovolanie, ktoré na základe jeho splnomocnenia podpíše a elektronicke odošle jeho koncipientka. Vychádzajúc aj z nálezu Ústavného súdu SR odvolací súd námietku žalobkyne týkajúcu sa nesplnenia procesných podmienok nepovažoval za dôvodnú. Odpor proti platobnému rozkazu bol podaný oprávnenosťou osobou a platobný rozkaz nenadobudol právoplatnosť, v konaní boli splnené procesné podmienky a nebolo porušené právo na spravodlivý proces. Oprávnenie vydané 01. februára 2021 podľa § 23 ods. 4 zákon o e-Governmente bolo splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickej schránkou, ktoré zahŕňalo aj právo na prijímanie, podpisovanie a odosielanie správ, prípadne iné úkony spadajúce pod pojem disponovanie s elektronickej schránkou. Odvolací súd prebral v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku, a odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľal i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Odvolací súd zopakoval, že súd prvej inštancie v danej veci posudzovaný právny vzťah správne vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná a ani nebola namietaná žiadnou zo strán sporu. Následne sa prioritne venoval otázke aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne, t.j. či žalobkyňa bola nositeľkou hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzovala žalobou uplatnený nárok, a to s poukazom na skutočnosť, že žalobkyňa nebola primárnym (pôvodným) veriteľom vymáhanej pohľadávky, ale bola v postavení postupníka. Súd prvej inštancie sa zaoberal tým, či pôvodný veriteľ pred uzatvorením spotrebiteľského úveru skúmal úverovú bonitu spotrebiteľa (žalovanej). Navyše žalobkyňa doručovala oznámenia o zosplatnení úveru a Poslednú výzvu žalovanej z 21. decembra 2018 preukazovala podacím három. V predmetnom spore žalobkyňa poukazovala na výzvu z 21. decembra 2018, ktorá upozorňovala na možnosť zosplatnenia, ktorú požaduje ako podmienku v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v spojitosti s § 565 Občianskeho zákonníka). Predmetná zásielka nebola žalovanej doručená, a to ani fikciou, keďže žalobkyňa túto skutočnosť nepreukázala. Podací hárok č. EPH 148375597 nebol spôsobilý túto skutočnosť preukázať. S poukazom na uvedené odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastával názor, že žalobkyňa nepreukázala, že zásielka z 21. decembra 2018 bola žalovanej doručená do jej dispozičnej sféry. Žalobkyňa nepredložila ani žiaden iný dôkaz, ktorým by preukázala, že zásielka bola žalovanej doručená, resp. že zásielka bola právnomu predchodcovi žalobkyne vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote. Preto neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru a tým ani na následné platné postúpenie celého úveru. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu, podala v celom rozsahu žalobkyňa dovolanie (ďalej ako „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. d) CSP. Dovolateľka uviedla, že predmetná otázka bola dovolacím súdom v čase rozhodnutie krajského súdu už vyriešená a to rozhodnutiami z 26. augusta 2020 so sp. zn. 2Ndob/12/2020 a z 27. apríla 2022 so sp. zn. 4Ndc/5/2022. Ďalej dovolateľka uviedla, že zo spisu vyplývalo, že JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47445092, poveril JUDr. Máriu Kostolnú, narodenú 03. septembra 1985, advokátku so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42224578, aby v jeho mene prijímala, podávala a autorizovala všetky podania v jeho elektronickej schránke bez obmedzenia, najmä na čítanie záznamov na úložisku a vykonávanie zápisov záznamov do úložiska. Ďalej uviedla, že na to, aby mohlo konanie pokračovať (platobný rozkaz by nenadobudol právoplatnosť), mal byť podľa názoru žalobkyne odpor žalovaného odmietnutý z dôvodu, že ho podala neoprávnená osoba. Žalobkyňa zastávala názor, že na základe poverenia nesmie JUDr. D. konať za osobu, ktorej patrí elektronická schránka - môže napríklad podanie podať (kliknúť na tlačidlo odoslať podanie) - avšak podanie samotné musí byť už predtým podpísané oprávnenou osobou (advokátom oprávneným konať za túto advokátsku kanceláriu, príp. advokáta - v tomto prípade JUDr. Petra Váchana). Žalobkyňa preto opätovne uviedla, že odpor proti platobnému rozkazu nebol elektronicke podpísaný JUDr. E., ale podpísala ho JUDr. D.. Súčasťou podaného odporu proti platobnému rozkazu bolo poverenie, tzn. JUDr. D. konala v mene JUDr. E., pričom odpor proti platobnému rozkazu podpisovala svojim KEPom - a to len na základe poverenia, ktoré ju oprávňovalo na prístup do elektronickej schránky JUDr. E., pričom JUDr. D. nepriložila žiadne substitučné splnomocnenie ani žiadne iné plnomocenstvo, ktoré by jej dovoľovalo konať za túto advokátsku kanceláriu. Uvedený nedostatok pritom nemožno zhojiť ani výzvou na doplnenie podstatnej náležitosti podania (podpis na predmetnom odpore), nakoľko vo veci pôsobí zákonná 15-dňová lehota, ktorá márne uplynula ešte v roku 2022. Platobný rozkaz teda nadobudol právoplatnosť a vec nebolo možné prejednať znova. Zriadenie prístupu k schránke s udelením splnomocnenia na zastupovanie majiteľa elektronickej schránky sa nemôže za žiadnych okolností stotožniť. Podľa názoru žalobkyne, osobe s úplným prístupom k elektronickej schránke automaticky nevzniká oprávnenie zastupovať majiteľa schránky a autorizovať jeho podanie svojim vlastným KEP-om ako splnomocnenca schránky. Technická možnosť autorizácie podania v schránke, ktorá jej nepatrí sa automaticky nerovná možnosť konať v mene majiteľa schránky. Ak by žalobkyňa pripustila výklad, že poverením na prístup k e-schránke a s jej disponovaním vzniká automaticky substitučné splnomocnenie na zastupovanie majiteľa schránky, tak by ktokoľvek s takýmto oprávnením mohol v mene majiteľa podávať elektronické podania s vlastnou autorizáciou, a teda takýto substitučný advokát by mohol podávať podania bez vedomosti advokáta, a o to viac bez vedomosti jeho klienta, ktorý možno v rámci plnomocenstva neumožnil zastúpenie iným advokátom. Pokiaľ ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci v súvislosti s platobným rozkazom, žalobkyňa poukázala na rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorý danú právnu otázku už vyriešil tak, že právoplatný platobný rozkaz vytvára prekážku právoplatne rozsúdenej veci - rozhodnutie najvyššieho súdu z 27. októbra 2022 so sp. zn. 4Ndc/10/2022 a uviedla, že ak v danom prípade odpor proti platobnému rozkazu došiel upomínaciemu súdu z elektronickej schránky právneho zástupcu žalovaného, t.j. obchodnej spoločnosti JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., ale opatrený bol kvalifikovaným elektronickeým podpisom JUDr. D. na základe poverenia udeleného podľa § 23 ods. 4 zákon o e-Governmente, potom nemožno hovoriť o splnení podmienky napísania a podpísania odporu právnym zástupcom žalovanej, t.j. obchodnou spoločnosťou JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., ale jedná sa o podanie bez autorizácie uvedeným právnym zástupcom. Následkom uvedenej procesnej situácie bol stav, keď odpor žalovaného proti platobnému rozkazu neobsahoval obligatórnu náležitosť podpisu, pričom z obsahu spisového materiálu nevyplývalo, že by žalovaný uvedenú vadu postupom podľa § 125 ods. 2 CSP odstránil. Popísaná procesná situácia má potom podľa názoru žalobkyne priamy dopad na procesné podmienky vedeného sporu (res iudicata ako podmienka konania podľa § 230 CSP), keďže následkom uvádzaného je absencia riadne uplatneného odporu ako opravného prostriedku proti vydanému platobnému rozkazu a s ním súvisiacimi procesnými následkami. Dovolateľka tiež poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu z 27. apríla 2023 so sp. zn. 5Cdo/18/2022 a na rozhodnutie Ústavného súdu SR z 12. januára 2023 so sp. zn. III. ÚS 269/2022, ktorý dospel k záveru, že právna úprava zákon o e-Governmente je špeciálnou úpravou vo vzťahu k CSP. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie

osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou. Súčasťou tohto oprávnenia disponovať s elektronickou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria jeden celok. Krajský súd uvedený nález vyložil a aplikoval nesprávne, nakoľko predmetný nález hovorí o prípade, keď bolo podanie odoslané advokátskym koncipientom zo schránky advokáta, avšak podanie bolo opatrené kvalifikovaným elektronickým podpisom advokátskeho koncipienta. Advokátsky koncipient mal v danom prípade prístup do elektronickej schránky advokáta na základe splnomocnenia, ktoré mu advokát udelil na prácu s elektronickou schránkou. Záverom dovolateľka poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 03. októbra 2023 so sp. zn. 24CoCsp/43/2023, Krajského súdu v Nitre z 28. augusta 2023 so sp. zn. 25CoCsp/3/2023, Krajského súdu v Trnave z 28. apríla 2023 so sp. zn. 11CoCsp/41/2022, Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2021 so sp. zn. 9CoCsp/39/2021, Krajského súdu v Trnave z 30. novembra 2022 so sp. zn. 24CoCsp/56/2022, Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. novembra 2022 so sp. zn. 43CoCsp/34/2022, uznesenie Krajského súdu v Nitre z 26. augusta 2022 so sp. zn. 7CoCsp/22/2021, uznesenie Krajského súdu v Žiline z 26. augusta 2022 so sp. zn. 6CoCsp/23/2022, uznesenie Krajského súdu v Nitre z 21. apríla 2022 so sp. zn. 8CoCsp/30/2021. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa zastávala názor, že okresný súd a rovnako tak aj krajský súd sa pri riešení právnych otázok odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a vec nesprávne právne posúdili. Zároveň v čase vyhlásenia predmetných rozhodnutí pôsobila prekážka právoplatne rozhodnutej veci, na základe čoho konanie trpí takou právnou vadou, ktorú možno zhojiť len dovolacím súdom. Na základe vyššie uvedeného žalobkyňa žiadala, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti o zaplatenie 455,92 eura s príslušenstvom, vrátane na to nadväzných výrokov o trovách, zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP), alebo aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že konanie zastaví s ohľadom na prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 449 ods. 3 CSP).

4. K podanému dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že v danom konaní nedošlo k žiadnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP a preto dovolanie nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Právny názor najvyššieho súdu vyslovený v uznesení z 26. augusta 2020 so sp. zn. 2Ndob/12/2020 a z 27. apríla 2022 so sp. zn. 4Ndc/5/2022 bol prekonaný nálezhom Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023 a to rovnako platí aj pre rozsudky najmä Krajského súdu Nitra a Trnava, ktoré vychádzajú z právneho názoru najvyššieho súdu. V prípade aplikácie záverov vyplývajúcich z uvedeného nálezu Ústavného súdu SR na tento prípad, splnomocnenie udelené advokátke JUDr. D. právnym zástupcom žalovanej elektronicke prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokátskej kancelárie (JUDr. Peter Váchan, advokát) pokrývalo aj úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísanie odporu proti platobnému rozkazu, podaní, odvolania a dovolania a podobne kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu. Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem bol už pri rozhodovacej praxi Ústavného súdu opakovane odmietnutý ako neakceptovateľný (napr. IV. ÚS 192/08, III. ÚS 163/2011, Zbierka nálezhov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 77/2017). Právny zástupca žalobkyne pri výklade § 23 ods. 4 zákon o e-Governmente použil práve prílišný formalizmus pri výklade tejto právnej normy a poverenie pre JUDr. D. na prijímanie, podpisovanie, podávanie a autorizovanie podaní v elektronickej schránke JUDr. E., advokát vyhodnotil ako neplatné. S poukazom na uvedené zásadné rozhodnutie Ústavného súdu SR, pokiaľ bol odpor proti platobnému rozkazu podpísaný a odoslaný JUDr. D. na základe poverenia od advokátskej kancelárie JUDr. E., advokát s.r.o elektronicke podanie bolo realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákon o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronicke podanie. Ak teda advokátka JUDr. Mária Kostolná vykonávala tieto úkony v súlade s poverením podľa § 23 ods. 4 zákon o e-Governmente, konala v súlade s tým, na čo bola advokátom JUDr. Petrom Váchanom, splnomocnená a na čo bola aj oprávnená. Samotná skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie, len preukázali, že splnomocnenie podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii bolo skutočne aj udelené. Záverom žalovaná poukázala na rozhodnutie dovolacieho súdu z 28. septembra 2023 so sp. zn. 2Cdo/63/2023. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby najvyšší súd s poukazom na

ustanovenie § 447 písm. f) CSP dovolanie odmietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. d) CSP (dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie), namietala, že odpor podaný proti platobnému rozkazu nebol podpísaný oprávnenou osobou. Takto podaný odpor mal byť odmietnutý a platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť, čo založilo prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Dovolateľka zároveň poukázala na rozhodnutia odvolacieho súdu so sp. zn. 2Ndob/12/2020, 4Ndc/5/2022 a 4Ndc/10/2022.

11. Pri elektronických podaniach vo veci samej je potrebné overiť autentickosť podania, lebo len také podanie môže mať procesné následky. Preto len podanie v elektronickej podobe vo veci samej je potrebné autorizovať podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente a to zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou. Zmyslom a čelom autorizácie elektronického podania vo veci samej je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Účelom elektronického podania je zjednodušiť a zefektívniť civilné súdne konanie. Pre zabezpečenie verifikácie osoby, ktorá podanie urobila, zákon o e-Governmente stanovuje striktné formálne pravidlá, ktoré by však nemali prístup strán k súdu sťažovať až znemožňovať. K posudzovaniu splnenia technických náležitostí, t.j. aj elektronickým podaniam procesných strán je potrebné pristupovať s porozumením a nemožno ich pri každom technickom nedostatku nezvratne sankcionovať. Pokiaľ je prípustné odstraňovať vady listinných podaní, a to aj pri nedostatku podpisu (II. ÚS 350/2021) alebo nedostatku plnomocenstva (sp. zn. 1Cdo/152/2010), nie je dôvodné, aby pri elektronických podaniach s nedostatočnou, ale stále zákonom predpokladanou autorizáciou to nebolo možné. Potom by mali elektronické podania nevýhodnejší a prísnejší režim, čo iste nebolo cieľom zákonodarcu.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 404/2023-37 zo 07. novembra 2023 uviedol, že § 125 ods. 2 CSP je potrebné vykladať tak, že slovné spojenie podľa osobitného predpisu len charakterizuje autorizáciu, ktorá pri podaní elektronického podania chýba, čo však neznamená, že následky nedostatku autorizácie dopadajú aj na situácie, ak elektronické podanie vo veci samej má autorizáciu, ktorá nie je v súlade s osobitným predpisom. Sám podávateľ si pri podaní elektronického podania vo veci samej bez akéhokoľvek vyššieho stupňa autorizácie je vedomý, že podanie v takejto podobe nemôže vyvolať procesné účinky a treba ho doplniť, inak súd naň podľa § 125 ods. 2 CSP neprihliadne. Ak však advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, t.j. v súlade s osobitným predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neumožniť mu tento nedostatok spočívajúci v mylnom využití zdokonaleného elektronického podpisu napraviť. Všeobecné súdy musia v prípade posudzovania splnenia určitých formálnych podmienok vždy zohľadniť, či procesná strana naplnila účel, ktorý sleduje konkrétna procesná norma. Bezpodmienečné trvanie na splnení určitých podmienok bez zohľadnenia toho, či bol naplnený účel danej normy, môže viesť k odopretiu práva na prístup k súdu (III. ÚS 269/2022). Obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo vo svojej podstate spochybnené.

13. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odpor žalovanej bol odoslaný z elektronickej schránky konateľa právneho zástupcu žalovanej, ktorý bol elektronicke podpísaný JUDr. D.. V okolnostiach posudzovanej veci odvolací súd pri posudzovaní splnenia autorizácie elektronického podpisu odporu v konečnom dôsledku vychádzal z autorizácie podania inou poverenou fyzickou osobou právnickej osoby, ktorú stotožňoval s osobou oprávnenou na spísanie a podpísanie odporu, ktorú stotožňoval s osobou oprávnenou na spísanie a podpísanie odporu. Ak advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, teda v súlade s osobitným právnym predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neprihliadať na udelené poverenie za účelom preukázania naplnenia účelu § 125 ods. 2 CSP.

14. Právnym základom úkonov právneho zástupcu žalovanej bolo ustanovenie § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona o e-Governmente, ktoré umožňuje majiteľovi elektronickej schránky udeliť splnomocnenie (dať sa zastupovať) pri prístupe a disponovaní s elektronickeou schránkou. Tieto pojmy zákon o e-Governmente bližšie nedefinuje, preto ich obsah treba ustáliť výkladom. Pojem prístup do elektronickej schránky možno vyložiť len tak, že oprávnená osoba môže vstúpiť do elektronickej schránky inej osoby a môže vidieť jej obsah. Široký pojem disponovanie možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Nebyť plnomocenstva udeleného štatutárnou zástupkyňou právnickej osoby podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, poverená fyzická osoba by tieto úkony technicky ani nemohla vykonať, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Právna úprava zákona o e-Governmente je špeciálnou úpravou vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickeou schránkou. Súčasťou oprávnenia disponovať s elektronickeou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria spolu so správou jeden celok (§ 25 ods. 4 zákona o e-Governmente). Pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie s elektronickeou schránkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickeou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, prípadne na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickeou schránkou. V opačnom prípade by nemalo oprávnenie podľa § 13 ods. 4 zákona o e-Governmente žiadny praktický význam. V podstate ide o splnomocnenie rovnakého druhu, ako keď advokát splnomocní svojho koncipienta, či iného administratívneho zamestnanca na čisto administratívne úkony ako preberanie a otváranie poštových zásielok, či ukladanie listinných podaní advokáta do poštových obálok. Keďže ide o úkony skôr administratívno-technické, ide o prirodzený organizačný postup advokáta na výkon advokácie v elektronickej dobe (m. m. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023, pričom dovolací súd tento nález vykladá inak dovolateľka).

15. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že odpor žalovanej bol odoslaný z elektronickej schránky konateľa právneho zástupcu žalovanej a podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom JUDr. D.. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou a zároveň skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta JUDr. E. vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie (odpor) preukazuje, že splnomocnenie jej skutočne aj bolo udelené. Výkonanie úkonov by nebolo technicky možné, ak by nebola splnomocnená advokátom podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je jeho právnym úkonom, ktorým vedome a cielene JUDr. D. na tieto úkony splnomocnil, čím jasne prejavil vôľu dať sa pri komunikácii z elektronickej schránky zastúpiť touto osobou. Z obsahu poverenia z 01. februára 2021 vyplýva, že bolo udelené podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente advokátke JUDr. D., k autorizácii elektronických dokumentov elektronickej schránke JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o. bez obmedzenia pre účely súdnych, správnych a iných konaní, s presným vymedzením úkonov na ktoré je oprávnená. Ak teda JUDr. D. vykonávala tieto úkony, konala v súlade s tým na čo bola advokátom splnomocnená a oprávnená. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd uzatvára, že splnomocnenie udelené advokátke JUDr. D. elektronickey prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokáta sa vzťahovalo aj na úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísania odporu kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu.

16. Dovolateľka poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu so sp. zn. 2Ndob/12/2020, 4Ndc/5/2022 a 4Ndc/10/2022. Dovolací súd k danému uvádza, že v rozhodnutí so sp. zn. 2Ndob/12/2020 bolo predmetom sporu či odpor bol podaný na predpísanom tlačive, v rozhodnutí so sp. zn. 4Ndc/5/2022 bolo predmetom sporu či sa jedná o pracovnoprávny spor alebo či sa spor týka nekalej súťaže a rozhodnutie so sp. zn. 4Ndc/10/2022 bolo vydané ešte pred rozhodnutiami Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023, ako aj pred nálezom Ústavného súdu so sp. zn. III. ÚS 404/2023-37 zo 07. novembra 2023.

17. Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. c) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.